

MANIFESTĂRILE ȘTIINȚIFICE ALE INSTITUTULUI „BUCOVINA” AL ACADEMIEI ROMÂNE ÎN ANUL 2022

OVIDIU BĂȚĂ
Institutul „Bucovina”, Rădăuți
E-mail: bataovidiu@yahoo.com

The Scientific Events of the “Bucovina” Institute of the Romanian Academy in 2022

*(Abstract)**

In 2022, the “Bucovina” Institute of the Romanian Academy organized the 30th annual scientific session, i.e. the International Scientific Conference “Bucovina – European Culture and Spirituality. 30 Years since the Establishment of the Bucovina Institute”. Researchers, academics, professors, museographers, PhD students from Germany (Augsburg), Republic of Moldova (Kishinev), Poland (Krakow), Ukraine (Chernivtsi) and Romania (Bucharest, Iași, Suceava, Rădăuți, Câmpulung Moldovenesc, Sucevița, Ipotești-Botoșani, etc.) held 68 scientific communications that addressed a wide range of new topics, most of them related to Bukovina. Participants to this conference were the representatives of the three “Bucovina” Institutes (Augsburg, Chernivtsi and Rădăuți), which years ago have initiated collective research projects in the field of history and culture of Bukovina. The presence of researchers from great universities of the country (Bucharest, Iași, Cluj and Suceava), as well as from Poland, Ukraine, Germany and the Republic of Moldavia) proves the integration and prestige in the international scientific community of the academic institution from Rădăuți and its team.

Keywords: “Bucovina” Institute, scientific conferences, papers.

(Rezumat)

În anul 2022, Institutul „Bucovina” al Academiei Române a organizat Conferința științifică internațională „Bucovina – cultură și spiritualitate europeană. 30 de ani de la înființarea Institutului Bucovina”, a XXX-a sesiune anuală de referate și comunicări științifice. Cercetători, cadre didactice universitare, profesori, muzeografi, doctoranzi din Germania (Augsburg), Moldova (Chișinău), Polonia (Cracovia), Ucraina (Cernăuți) și România (București, Iași, Suceava, Rădăuți, Câmpulung Moldovenesc, Sucevița, Ipotești – Botoșani ș.a.) au susținut 68 de comunicări științifice, care au abordat o largă paletă de subiecte, majoritatea referitoare la Bucovina, multe cu caracter inedit. La

* Traducere: Ștefănița-Mihaela Ungureanu.

această conferință au participat reprezentanții celor trei institute „Bucovina” (Augsburg, Cernăuți și Rădăuți) care, în urmă cu trei decenii, inițiau proiecte de cercetare comună a istoriei și culturii Bucovinei. Prezența cercetătorilor din marile centre universitare ale țării (București, Iași, Cluj și Suceava), precum și din Polonia, Ucraina, Germania și Republica Moldova, dovedește înscrierea instituției academice din Rădăuți în fluxul științific internațional și prestigiul pe care echipa de cercetători de la Rădăuți l-a dobândit pe plan național și internațional.

Cuvinte-cheie: Institutul „Bucovina”, manifestări științifice, comunicări.

Cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la înființare (6 septembrie 1992), Institutul „Bucovina” a organizat, la Rădăuți, Conferința științifică internațională „Bucovina – cultură și spiritualitate europeană. 30 de ani de la înființarea Institutului «Bucovina»”. Desfășurată în zilele de 6 și 7 octombrie 2022, manifestarea a reprezentat cea de a XXX-a sesiune anuală de referate și comunicări științifice a instituției academice din Rădăuți. În deschiderea lucrărilor conferinței științifice au adresat mesaje de salut participanților dr. Marian Olaru – directorul Institutului „Bucovina”, dr. Orfried Kotzian – fost director executiv al Institutului „Bukowina” din Augsburg, dr. Hanna Skoreyko – director al Centrului de Studii Bucovinene al Universității Naționale „Yurii Fedkovici” din Cernăuți, Ioan Bolovan – m. c. al Academiei Române, director al Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Gheorghe Cliveti – m. c. al Academiei Române, director al Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” din Iași, directorului Bibliotecii Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, prof. univ. DHC Sanda-Maria Ardeleanu, dr. Ștefan Purici – prorector al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Gheorghe Flutur – președintele Consiliului Județean Suceava, Gheorghe-Alexandru Moldovan – prefectul județului Suceava, Bogdan Loghin – primarul municipiului Rădăuți.

La lucrările conferinței, desfășurată în format hibrid, s-au înscris persoane pasionate de istoria și cultura Bucovinei – cadre didactice universitare, cercetători, muzeografi, doctoranzi, medici, profesori din învățământul preuniversitar, ziariști, preoți. Cele 68 de comunicări au fost susținute de conferențieri din România (București – Academia de Poliție „Al. I. Cuza”; Iași – Universitatea „Al. I. Cuza”, Institutul de Arheologie, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Muzeul Național al Literaturii, Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale; Cluj-Napoca – Institutul de Istorie „George Barițiu”; Suceava – Universitatea „Ștefan cel Mare”, Muzeul Național al Bucovinei, Biblioteca Bucovinei „I. G. Sbiera”; Rădăuți – Institutul „Bucovina”, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi”; Lugoj – Filiala Societății de Științe Istorice din România; Ipotești – Botoșani – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”; Câmpulung Moldovenesc, Sucevița), Germania (Augsburg – Bukowina-Institut), Republica Moldova (Chișinău – Institutul Patrimoniului Cultural, Universitatea de Stat „Ion Creangă”), Polonia (Universitatea Jagiellonă din Cracovia, Universitatea din Poznan) și Ucraina (Cernăuți – Universitatea Națională „Yurii Fedkovici”, Institutul de Studii Politice și Capital Social, Societatea pentru Cultura Românească „Mihai Eminescu”).

Comunicări au fost prezentate de: – dr. Rodica Jugrin, Rădăuți: „Institutul «Bucovina» – 30 de ani de activitate”; – prof. univ. dr. Ioan Bolovan, m. c. al Academiei Române, Cluj-Napoca: „Asociația Națională Arădeană pentru Cultura Poporului, parte a societății civile românești din Monarhia Habsburgică (1863–1918)”; – prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti, m. c. al Academiei Române, Iași: „Primele sinteze semnificative de Istoria Românilor dedicate «străinătății», acum mai bine de 100 de ani”; – prof. dr. Luminița Gătejel, Bukowina-Institut Augsburg: „Ordering the waters. Strategic flooding and its fixes in wartime Romania (1939–1944)”; – conf. univ. dr. Hanna Skoreyko, Cernăuți: „Casele populare din Cernăuți ca fenomen cultural al epocii moderne”; – dr. hab. Ilona Czamańska, Cracovia: „Recapitularea proiectului științific: vlahii în spațiul cultural european și polonez. Migrații – așezări – moștenirea culturală”; – dr. Ștefan Purici, Rădăuți – Suceava: „Frontiera dintre Bucovina și Galiția (secolele XVIII–XX)”; – prof. univ. dr. Olexandr Dobrzanskiy, Cernăuți: „Nașterea și dezvoltarea studiilor regionale ale Bucovinei în anii 1775–1849”; – dr. Vasile Diacon, Iași: „Considerații sumare asupra halotoponimiei zonelor Suhei Bucovinene și Vicovului de Jos”; – dr. Marian Olaru, Rădăuți: „Politică și naționalitate: Pactul dintre conservatori și Bourguignon”; – dr. Ligia-Maria Fodor, București: „Școala, mijloc de formare a valorilor personale și morale ale elevilor în Bucovina austriacă”; – dr. Sever Boțan, Iași: „*Historia Urbana Rediviva*. Institutul de Arheologie și cercetarea arheologică de salvare în orașul Iași (2015–2022). Observații generale”; – drd. Ioan-Gabriel Chiraș, Suceava: „Guvernul Lascăr Catargiu și alegerile din mai 1871”; – prof. univ. dr. Florin Pintescu, Suceava: „Structuri militare în Bucovina interbelică”; – conf. univ. dr. Natalia Nechaeva-Yuriychuk, Cernăuți: „Politica memoriei ca resursă pentru depășirea actualelor provocări globale”; – conf. univ. dr. Radu-Florian Bruja, Suceava: „«Memoriile mele». Manuscrisul inedit al preotului Vasile Grigore”; – dr. Ewa Kocój, Cracovia: „Lumea dispărută – memoria dispărută. Patrimoniul cultural al ciobanilor din Carpați”; – conf. univ. dr. Ihor Piddubnyi, Cernăuți: „Problematika drepturilor minorităților naționale observată în activitățile politice ale reprezentanților ucrainenilor în Bucovina în perioada 1928–1929”; – Luzian Geier, Augburg: „În memoria unor preoți catolici din Bucovina. Exemple de procese politice înscenate de organele de represiune comunistă”; – dr. Constantin Ungureanu, Suceava: „Refugiați din nordul Bucovinei în județul Rădăuți, în anii 1940–1941”; – conf. univ. dr. Serghei Hakman, Cernăuți: „Administrația românească în Bucovina în perioada dictaturii lui Ion Antonescu (1941–1944)”; – Vasile Băcu, Cernăuți: „Identitatea românească în nordul Bucovinei”; – preot prof. drd. Mircea Bejenar, Chișinău: „Origini anticomuniste și naționaliste ale cercurilor teologice românești interbelice semnalate în documente inedite ale Ministerului Afacerilor de Interne”; – prof. univ. dr. Gheorghe Onișoru, Suceava: „Emil Bodnăraș: dezertor, ilegalist, ministru”; – lect. univ. dr. Dinu Bălan, Suceava: „Războiul propagandelor. Revista română «Decalogul» și războiul civil spaniol”; – dr. Liviu Papuc, Iași: „Povestea unei gazete moartă în proiect: «Steaua Bucovinei»”; – drd. Mădălina-Georgiana Mihai, Suceava: „Ctitori bucovineni în vechiul ținut al Romanului:

familia Stârcea”; – lect. univ. dr. Gina Puică, Suceava: „Tineri poeți bucovineni la sfârșitul anilor 1930. O recitare”; – muzeograf Lăcrămioara Agrigoroaiei, Iași: „Șezători literare cu Mihail Sadoveanu în Bucovina”; – preot drd. Ilie Molea, Sucevița: „Preot-doctor Ioan Puiul – chip al preotului bucovinean”; – dr. Dumitru Tomoni, Lugoj: „Traian Vuia și România Mare sau «Imposibila Întoarcere»”; – dr. Marin Gherman, Cernăuți: „Evoluția presei de limba română din Regiunea Cernăuți în ultimele două decenii”; – dr. Bogdan-Petru Niculică, Suceava: „Varianta ocolitoare a municipiului Rădăuți: istorie, arheologie, interdisciplinaritate”; – dr. Ion Filipciuc, Câmpulung Moldovenesc: „Șapte «găuri negre» în istoria Serbării de la Putna, 1871”; – dr. Cristian-Alexandru Boghian, Rădăuți: „Repere din istoria culturii în Bucovina (1775–1914)”; – prof. drd. Elena Lungoci, Suceava: „Partidele românești din Bucovina în ultima decadă antebelică (1900–1914)”; – dr. Arcadie Bodale, Iași: „Colecția Dugan de la Arhivele Naționale Iași și importanța ei pentru istoria Bucovinei”; – drd. George Ursu, Suceava: „Incursiunile în Bucovina ale geografului francez Emmanuel de Martonne”; – dr. Ovidiu Bătă, Rădăuți: „Dezvoltarea sistemului de comunicații în Bucovina – poșta, telegraful, telefonul”; – preot dr. Iustinian-Remus Cojocar, Suceava: „Turnul-clopotniță de la Biserica «Sf. Dumitru» din Suceava (1560–1561)”; – drd. Alexandrina Cruceanu, Suceava: „Evoluția structurilor socio-profesionale din Bucovina în perioada interbelică (1918–1940)”; – conf. univ. dr. Harieta Sabol, Rădăuți – Suceava: „«Mai mult decât un magazin. Mai mult decât un comerciant». Farmacii și farmaciști în Bucovina secolului al XIX-lea”; – dr. Mihai Ardeleanu, Suceava: „Revista «Bucovina medicală», serie veche și serie nouă – arc peste timp”; – drd. Aurel Prepeluc, Suceava: „Prima fabrică de mobilă Thöner din Bucovina”; – dr. Carol-Alexandru Mohr, Rădăuți: „«*Homo bucovinensis*» – metamorfoze, uz și abuz. Câteva considerații cu privire la intensiunea și extensiunea acestei noțiuni”; – drd. Ionel Antimirescu, Suceava: „«Cuibul» Herăstrău”; – drd. Elena Constantin-Preda, Suceava: „Ținutul Neamțului în Epoca Fanariotă”; – prof. univ. dr. Mircea A. Diaconu, Suceava: „Zaharia Voronca. Un portret moral, față în față cu «Rutenizarea Bucovinei»”; – dr. Elena Pintilei, Suceava: „I. G. Sbiera – aprig luptător pentru autonomia bisericii din Bucovina celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea. Prima Adunare Poporală din 11/23 iunie 1870”; – dr. Ala Sainenco, Ipotești – Botoșani: „Prietenii bucovineni ai lui Eminescu: Alexandru Chibici-Revneanu”; – dr. Ștefănița-Mihaela Ungureanu, Rădăuți: „Emanuil Grigorovitză – 165 de ani de la naștere”; – drd. Elena Pascaniuc, Rădăuți: „Personalități ale folcloricității din Bucovina – Alexandru Voievidca (1862–1931)”; – dr. Alis Niculică, Suceava: „Noi date despre un primar uitat al Sucevei – Mihai Polocoșeriu”; – drd. Sergiu Crăciun, Suceava: „Petru Rezuș și folclorul literar bucovinean”; – conf. univ. dr. Ion Lihaciu, Iași: „Prezența literaturii române în presa de limbă germană din Cernăuți (1918–1933)”; – drd. Simona-Teodora Ienache (Adamovici), Suceava: „Biblioteca Centrală a Sucevei în timpul evenimentelor din 1944 și începutul risipirii fondurilor ei – un episod despre supraviețuire și devotament”; – prof. univ. dr. Sanda-Maria Ardeleanu, Suceava: „Contribuția Bibliotecii Universității «Ștefan cel Mare» din Suceava la dezvoltarea diversității

culturale în Bucovina”; – prof. dr. Maria Epatov, Rădăuți: „Mihai Horodnic – exerciții de (re)lectură”; – prof. dr. Corvin Bejinariu, Rădăuți: „Tiberiu Brăilean – considerații asupra raporturilor dintre economie și spiritualitate”; – drd. Constantin-Andrei Pătrăucean, Suceava: „Manifestări etnofolclorice ale grupurilor etnice din Bucovina, între dinamism și conservare”; – drd. Părăscuța-Minodora Constantinescu (Dranca), Cajvana: „Tradițiile și obiceiurile de iarnă din Cajvana, județul Suceava”; – drd. Crina-Rozalia Blidar, Suceava: „Tradiții și obiceiuri în Țara Codrului, Maramureș”; – dr. Vitalie Marcoci, Chișinău: „Tradiții structural-constructive ale arhitecturii vernaculare din Republica Moldova”; – conf. univ. dr. hab. Ana-Maria Plămădeală, Chișinău: „Emil Loteanu: sublimarea nostalgiei spațiului patern prin plămuirea mitului personal al Carpaților reîntregiți”; – cercet. șt. dr. Adrian Dolghi, Chișinău: „Transformarea tradițiilor de iarnă ale Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești ca parte a politicii identitare a statului sovietic”; – drd. Nicolai Vieru, Chișinău: „Evoluția istorică a folclorului muzical”; – cercet. șt. dr. Dumitru Olărescu, Chișinău: „Destinul Bucovinei în formate cinematografice”; – dr. Violeta Tipa, Chișinău: „Personalitatea lui Ion Creangă: reflecții cinematografice”.

Rezumatele comunicărilor științifice au fost traduse și prezentate în limbile de comunicare ale conferinței de Ștefănița-Mihaela Ungureanu și Carol Mohr (în și din germană și engleză), Ștefan Purici și Serghei Hakman (în și din ucraineană).

În cadrul obișnuitului semnal editorial de la încheierea lucrărilor conferinței au fost prezentate noi apariții editoriale (periodice, cărți) referitoare la Bucovina: – „Analele Bucovinei”, Rădăuți – București, anul XXIX, nr. 1 (58), nr. 2 (59), 2022 (Ștefănița-Mihaela Ungureanu); – *Istoria Bucovinei. Perspective și interpretări*, volum dedicat împlinirii a 30 de ani de la înființarea Institutului „Bucovina”, care se deschide cu un cuvânt de întâmpinare semnat de acad. Victor Spinei, cuvânt-înainte de Marian Olaru, ediție îngrijită de Rodica Jugrin și Marian Olaru, indice de nume de Rodica Jugrin, colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii” (52), Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, 2022 (Marian Olaru); – *Iraclie Porumbescu. Scrieri*, antologie îngrijită și prefață de Liviu Papuc, Iași, Editura „Timpul”, 2022 (Liviu Papuc); – Vasile S. Cârdei, „*De plămădit inimile*”. *Colecție de folclor medical*, Suceava, Editura Lidana, 2022 (Mircea Irimescu).

În cadrul acestei conferințe, cu cel mai mare număr de participanți de la înființarea Institutului, s-a remarcat preocuparea pentru realizarea unor cercetări de calitate, bazate pe documente istorice autentice, care să aducă în atenția celor interesați de istoria și cultura Bucovinei, și a acestei părți de Europă, teme noi sau mai puțin cunoscute. Totodată, au fost identificate noi forme de colaborare științifică între cercetătorii și universitarii participanți, precum și între diferitele instituții reprezentate la conferință. În același timp, remarcăm prezența cu comunicări a reprezentanților celor trei institute „Bucovina” (Augsburg, Cernăuți și Rădăuți), cele cu care, în urmă cu trei decenii, porneam ambițioase proiecte de cercetare comună a istoriei și culturii Bucovinei, care constituie, în mod simbolic, elementul de continuitate. Prezența cercetătorilor, a universitarilor sau a pasionaților de istorie din marile centre universitare ale țării (București, Iași, Cluj și

Suceava), precum și din Polonia, Ucraina, Germania și Republica Moldova, dovedește înscrierea instituției academice din Rădăuți în fluxul științific internațional și prestigiul pe care echipa de cercetători de la Rădăuți l-a dobândit pe plan național și internațional.

Rezultatele cercetărilor științifice, comunicate în această conferință, urmează să fie cuprinse în studii și articole care vor fi publicate în periodicalul „Analele Bucovinei” sau în alte periodice științifice din țară și străinătate, în anul 2023.

Preocuparea pentru înscrierea în dialogul științific creator a cercetătorilor Institutului „Bucovina” s-a concretizat prin participarea acestora la manifestări științifice naționale și internaționale, cu comunicări și referate de o ridicată valoare științifică.

În țară, cercetătorii au participat la următoarele manifestări: – Sesiunea științifică *Alma Mater Sucevensis*, organizată de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, ediția a XXI-a, Suceava, 5 martie 2022 (dr. Cristian-Alexandru Boghian, „Succesul învățământului primar în Bucovina (1775–1914)”; dr. Harieta Sabol, „«Remedii eftine pentru omenirea suferindă». Produse farmaceutice în reclamele din presa bucovineană (1880–1910)”; dr. Rodica Jugrin, „Problemele unificării și administrării Bucovinei în dezbaterile deputaților bucovineni (1919–1922)”; drd. Elena Pascaniuc, „Presa literară în Bucovina și noile orientări folclorice la început de secol XX (cazul «Junimii literare»)”; dr. Ștefănița-Mihaela Ungureanu, „«Patriot». 30 aprilie – 31 decembrie 1872. Un periodic săptămânal bucovinean pentru politică și economie”; dr. Carol-Alexandru Mohr, „«Die Stimme». S-a stins o voce”; dr. Ovidiu Bătă, „Călătorii imperiale în Bucovina – august 1855”); – Conferința științifică internațională „Challenges and Opportunities for Sustainable Development”, ediția a XVII-a, organizată de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava și Asociația Facultăților de Economie din România, Suceava, 12–13 mai 2022 (dr. Carol-Alexandru Mohr, „Preservation on built heritage and circular economy. Practices from Bukovina”); – Conferința internațională „Traducerea ca interpretare: perspective teoretice, problematizări și aplicații”, ediția a XI-a, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, 26–28 mai 2022 (drd. Elena Pascaniuc, „«Datinile și credințele poporului român adunate și așezate în ordine mitologică» (1903). Destinul cărții oglindit în presa vremii”); – Conferința anuală a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași, 2–4 iunie 2022 (dr. Harieta Sabol, „«Recomandat de medici și vândut de noi». Sănătate și publicitate în presa bucovineană a anilor 1890–1910”); – Simpozionul internațional „Relații istorice și culturale polono-române de ieri și de astăzi”, Suceava, 25–26 august 2022 (dr. Harieta Sabol, „Carl Denarowski – un pionier al cartografiei medicale din Bucovina austriacă”); – Congresul Național al Istoricilor din România, Alba Iulia, 8–10 septembrie 2022 (dr. Rodica Jugrin, „Provocările întregirii – bucovineni în Parlamentul României Mari (legislatura 1919–1920)”; dr. Marian Olaru, „Elitele din Bucovina – conștiință identitară și modernizare politică (sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea)”; dr. Ștefan Purici, „Bucovina – metamorfozele unei provincii”; dr. Cristian-Alexandru Boghian, „Puncte cheie în evoluția învățământului secundar și

a utilizării limbii române în școlile secundare din Bucovina până la Primul Război Mondial”; dr. Harieta Sabol, „«Salutări de la băi». Sănătate și timp liber în stațiunile balneare din Bucovina (1870–1910)”; dr. Ștefănița-Mihaela Ungureanu, „Presă și cenzură în Monarhia Habsburgică în a doua jumătate a secolului al XIX-lea”); – Simpozionului internațional „Interferențe culturale, lingvistice și geopolitice în spațiul românesc”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, ediția a XXI-a, Iași, 21–23 septembrie 2022 (drd. Elena Pascaniuc, „«Datinile și credințele poporului român adunate și așezate în ordine mitologică». Un dosar de presă”); – Simpozionul „Bucovina – File de istorie”, organizat de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava și Muzeul Național al Bucovinei, ediția a XXIV-a, Secțiunea Istorie Modernă și Contemporană, Suceava, 23–25 noiembrie 2022 (dr. Harieta Sabol, „«Dinastii profesionale». Farmacia ca afacere de familie în Bucovina austriacă”); dr. Cristian-Alexandru Boghian, „Secvențe din activitatea Partidului Național Creștin în documentele autorităților locale bucovinene”; dr. Rodica Jugrin, „Institutul «Bucovina» al Academiei Române – aspirații, realizări, perspective”; drd. Elena Pascaniuc, „Zorii etnomuzicologiei în secolul XX. Documente folclorice muzicale din Bucovina. Alexandru Voevidca (1862–1931)”; dr. Ovidiu Bătă, „«Dornaer Curbblatt» (1893–1898) – revista de sezon a stațiunii balneare Dorna”; dr. Ștefănița-Mihaela Ungureanu, „Bukowiner Genossenschafts- und Vereins-Zeitung (Handel und Gewerbe) (1907–1908)”; dr. Carol-Alexandru Mohr, „Voci bucovinene în Țara lui Israel”).

Cercetătorii rădăuțeni au participat la următoarele manifestări organizate în străinătate: – Conferința Științifică și Practică Internațională, ediția a II-a, organizată de Universitatea „Yurii Fedkovici”, Cernăuți, 17–18 martie 2022 (dr. Harieta Sabol, „Educational Values in Teaching and Researching”); – Simpozionul Internațional de Etnologie „Tradiții și procese etnice”, Chișinău, 31 martie 2022 (dr. Cristian-Alexandru Boghian, „Evoluția inedită a destinației și arhitecturii unor locuințe tradiționale din zonele mai izolate ale Bucovinei”; dr. Harieta Sabol, „«Știința medicinală băbească și moșnegească». Epirici și leacuri în Bucovina secolului al XIX-lea”); – Școala internațională „Patrimoniul și valoarea culturală europeană”, organizată de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava și Universitatea de Științe Aplicate din Augsburg, 9 mai 2022 (dr. Carol-Alexandru Mohr, „Bukovina. A region between borders”); – Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”, Chișinău, 30–31 mai 2022 (dr. Cristian-Alexandru Boghian, „O perspectivă critică și comparativă a instrumentelor și metodologiilor de cercetare a patrimoniului”); – Conferința „Jastrowie demonstrations. Bukovina Meetings”, Jastrowie, Polonia, 15–17 septembrie 2022 (dr. Cristian-Alexandru Boghian, „The last inhabited old houses of Bukovina. A link to your past”).

CONGRESUL NAȚIONAL AL ISTORICILOR ROMÂNI Alba Iulia, 8–10 septembrie 2022

ȘTEFĂNIȚA-MIHAELA UNGUREANU
Institutul „Bucovina”, Rădăuți
E-mail: stefanita_ungureanu@yahoo.co.uk

The National Congress of the Romanian Historians Alba Iulia, September 8–10, 2022

*(Abstract)**

The National Congress of Romanian Historians was held in September 8–10, 2022 under the patronage of the University of Alba-Iulia, the Romanian Academy and the National Committee of Historians in Romania. Now in its third edition, the congress brought together 640 participants (historians and researchers) in 84 sections and 24 roundtables. The congress was part of a series of events organized on the occasion of the celebration of the Centenary of the Coronation of King Ferdinand I and Queen Mary, and covered various historical issues, from antiquity to the contemporary period.

Keywords: Alba Iulia, national congress, Centenary of the Coronation history.

(Rezumat)

Congresul Național al Istoricilor din România s-a desfășurat în perioada 8–10 septembrie 2022, sub egida Universității din Alba Iulia, Academiei Române și Comitetului Național al Istoricilor din România. Aflat la a treia ediție, congresul a reunit 640 de participanți (istorici și cercetători), grupați în cadrul a 84 de secțiuni și 24 de mese rotunde. Congresul a făcut parte dintr-o serie de evenimente dedicate celebrării centenarului încoronării regelui Ferdinand I și a reginei Maria.

Cuvinte cheie: Alba Iulia, congres național, centenarul încoronării, istorie.

Sub patronajul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, al Academiei Române și al Comitetului Național al Istoricilor din România, în perioada 8–10 septembrie 2022 s-a desfășurat Congresul Național al Istoricilor Români. Aflat la a treia ediție, acesta a reunit 640 de participanți, în cadrul a 84 de secțiuni și 24 de mese

* Traducere: Ștefănița-Mihaela Ungureanu.

rotunde. Congresul a făcut parte dintr-o serie de evenimente organizate cu prilejul sărbătoririi Centenarului Încoronării Regelui Ferdinand I și a Reginei Maria, acoperind o problematică istorică variată, din Antichitate până în perioada contemporană, precum: cercetarea patrimoniului arheologic; patrimoniul cultural național – între nevoia de protejare și provocările lumii contemporane; sănătatea publică în spațiul românesc în secolele XVII–XX; femeia în spațiul românesc (secolele XVIII–XXI); identități confesionale în Europa central-răsăriteană (secolele XVIII–XXI); Alba Iulia între unire și încoronare; viața universitară în spațiul românesc; istorie, cultură și societate în spațiul românesc (secolele XIV–XIX); istoria presei religioase; presa românească în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea; România și Războiul Rece; regimuri politice în România (1938–1944); provocările digitalizării în domeniul cercetării istorice etc.

Pe durata desfășurării congresului, au fost vernisate patru expoziții tematice: „Domus vr. Inside a Roman House From Apulum / O casă romană din Apulum” (organizatori: Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia, în parteneriat cu Primăria Municipiului Alba Iulia); „150 de ani de la moartea lui Avram Iancu (1824–1872)” (organizator: Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia); „Catedrala Încoronării. Istorie și har” (organizatori: Muzeul Național al Unirii și Colegiul Național „Horia, Cloșca și Crișan”, Alba Iulia) și „Diplomația română și Marea Unire” (organizator: Arhivele Diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe). De asemenea, a fost organizat un târg de carte de profil, la care au participat 15 edituri și în cadrul căruia s-au lansat peste 50 de titluri de cărți.

La acest congres au participat șase cercetători ai Institutului „Bucovina”. În cadrul secțiunii „Bucovina: între nostalgie și realitățile istorice” au susținut comunicări: Harieta Mareci-Sabol – „«Salutări de la băi». Sănătate și timp liber în stațiunile balneare din Bucovina (1870–1910)”; Ștefănița-Mihaela Ungureanu – „Presă și cenzură în Monarhia Habsburgică în a doua jumătate a secolului al XIX-lea”; Marian Olaru – „Elitele din Bucovina – conștiință identitară și modernizare politică (sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea)”; Rodica Jugrin – „Provocările reîntregirii – bucovineni în Parlamentul României Mari (legislatura 1919–1920)”; Ștefan Purici – „Bucovina – metamorfozele unei provincii”; Cristian-Alexandru Boghian – „Puncte-cheie în evoluția învățământului secundar și a utilizării limbii române în școlile secundare din Bucovina până la Primul Război Mondial”.

Evenimentul a oferit noi oportunități de comunicare între reprezentanți ai mediului academic și ai celui preuniversitar, între cercetători din domenii conexe și interdisciplinare ale unor importante instituții de învățământ și de cercetare din România (Cluj-Napoca, Timișoara, București, Iași, Oradea), Republica Moldova (Chișinău), Republica Serbia (Vârșeț), Ungaria (Szeged), Franța (Rouen, Rennes), Germania (Leipzig), Norvegia (Oslo), Italia (Roma) și Statele Unite ale Americii, contribuind, astfel, la îmbunătățirea și promovarea cercetării românești în domeniul istoriei, precum și la o mai accentuată prezență a istoricilor în spațiul public.